

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Primo ne clerici seculares seu religiosi negocijs secularibus se immisceant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

capituloꝝ nꝛoꝝum cōsilio approbamus
et confirmamus in suo robore volumꝰ
pmanere. et tā ista statuta nꝛa q̄ illa a q̄
bustibꝰ taz conuentualibus ecclesijs q̄
ecclesiarum rectoribus prochialitꝰ per
copiā de verbo ad verbum haberi et in
ppernā inuolabiliter obseruari. pꝛum/
ciatum et actum Colonie in ecclesia nꝛa
matorū de nꝛoꝝum prelatoꝝum et cleri cō/
silio et assēsu. Anno dñi. et die supꝛadicta.

Incipiūt capitula

statutoꝝ ecclesie Colonie. editoꝝ per bo/
tie memorie quōdā dñm Henricum ar/
chiep̄m predictum.

Primo ne clerici seculares seu
religiosi negocijs secularibus se
immisceant.

Itē q̄ clerici seculares et religiosi ton/
surā et coronā debitā in capite deferāt
Itē q̄ clerici vestibus virgatis vel
p̄titis aut alias eorum statui contrarijs
non vtantur.

Itē q̄ clerici inordinati nō admittant
ad tractatus capitulares.

Itē de mō celebrādi p̄mā missaz postq̄
alijs in sacerdotē ē promotus.

Item de locis insignibus dioceſis Colonie
vbi cause ecclesiastice tractari p̄nt et dñt
Item moderatio statutoꝝ prouincialiu
ecclesie Colonie. aucte aplice facta p̄ dñm
henricū archiep̄m p̄dictū quo ad ciues
et ciuitatem Colonienſez.

Item moderatio eorūdeꝝ statutoꝝ sc̄ba
rio facta aucte p̄dicta p̄ eundē dñm ar/
chiep̄m quo ad eosdē ciues et ciuitatē
Colonienſez.

Incipiunt statuta predicta.

In noie dñi Amē. Henricus dei gratia
sancte ecclesie Colonie. archiep̄s. &c. Ad
ppetua rei mēoria Licet cōsulta p̄uisione
a sanctis patribus etiā a nꝛis p̄decesso/
ribus ac a nobis sup̄ vita et honestate
clericoꝝ diuersa p̄mulgata sint statuta

Tū q̄ in eoz obseruatione se multiq̄
graui nimirꝰ turbatiōe referimꝰ n̄ exhi/
bēt reuerētes. ad illicita et ordini et bo/
nori ac statui clericali nō p̄gruetia fre/
na laxantes ex officij nob̄ cōmissi debi/
to cogimur ipos. q̄s ad obseruatiā iuri/
um et statutoꝝ hmōi vtutū p̄mita nō in/
ducūt tā adiectaz exaggeratiōe penaz
q̄ adijciendaz de nouo fomidiē ab au/
sibꝰ temerarijs refrenare de nꝛi capituli
et platoꝝ consilio et consensu.

Ne clerici seculares seu religiosi nego/
cijs secularibus se immisceant.

Tatimꝰ ne clerici seculares
aut religiosi cuiuscūq̄ statꝰ siue
p̄ditidīs existāt negocijs secularibꝰ a iurē
p̄hibitis p̄sertiz tabernarioꝝ officio im/
miscere aut ea exercē p̄sumāt Nā dātes
in x̄nte sc̄e obediētie vniuersis archi/
diaconoꝝ poribꝰ p̄latis ac ceteris. q̄buslibꝰ
ad q̄s clericoꝝ tā seculariū q̄ religiosorū
nꝛe citat. et dioceſis spectat correctio
vt ipi suos subiectos ab hmōi taberna/
rioꝝ officio aiaduēsiōe debita desistere
ppellāt. et vt ad h̄ artiꝰ p̄pescāt moner/
mus et n̄ sic oēs clericos seculares et re/
ligiosos nob̄ subiectos t̄mō mēſ vniꝰ
ipis p̄ monitiōe legitima idulto. ne de ce/
tero hmōi tabernarioꝝ officii. q̄sq̄ eoz
publice exercere p̄sumat. Alioq̄n aucte
p̄ntis statuti talit̄ officii hmōi exercen/
tes penis in p̄ſōne Cle. pape. v. c. de
vi. et ho. cle. q̄ incipit. Diocelaniſ exp̄ſi
ſis p̄ter alias penas canonicas ipō factō
volumꝰ subiacere. Et nihilominꝰ hos q̄
b̄nficia habuerit a p̄ceptiōe fructū b̄n/
ficioꝝ suoz et ab igressu ecclesie. b̄nficia
ho nō h̄ntes solū ab ingressu ecclesie. eo
ipō volumꝰ fore suspēſos. q̄s suspēſionē
inias si p̄ aliū mēſez sustinuerit. b̄sequē/
tes tā h̄ntes b̄nficia q̄ nō h̄ntes a diue/
ruz officio ernūc. put̄ extūc suspēdimꝰ
in his scriptis. In q̄bꝰ suspēſionū sentē/
tijs. si p̄ reliquū mēſez tūc sequētes p̄ſi/
terint in quēlibꝰ eoz in his scriptis ex

Statuta

Educationis suaz pmulgamus. Ad statuta ad psonas feminaz siue ecclesiaru seculariu siue monasterioꝝ cu oī suo vigore durimus extendendū. Nolum⁹ tñ pmissa que q̄ a veditate vinor si qua a beneficis suis seu aliunde pter negociationis caz deriuata fuerint. dūmō h sine dolo nec in fraudē pntis statuti fecerint modis hactenus cōsuetis et decentib⁹ phibere.

De clericis secularibus et religiosi rōsuraz et coronā debitā in capite deferant.

Lex statuimus vt quibet clericus siue secularis siue religiosus cuiuscūq; dignitatis cōditōis aut status existat habere rōsurā et coronā in capite suo ordinis et statui cōgrūentes maxie deferēdo quotidie coronā in capite q̄ fm sui ordinis et status decētiaz detecta appareat sine fraude in capite nō abraho seu cū forpice sup pedinē detōso vel decurtato nisi infirmitas vel q̄ scholaris in scolis est. vel alia eū legitima cā excuset. Alioquin beneficia hñtes aut in sacris exñtes q̄ talē coronā iurē pdictū modū deinceps assidue nō portauerint. monitōe xv. dieꝝ pmissa interdicti salūz ab ingressu ecclesie quaz in his scriptis in ipos exnūc ferim⁹ se nouerit incururos. Do dīficatonē hō lōgitudis et breuitatē crīnū. salua corōe decētiaz fm mo^m pdictū ipis ad q̄s ipoz clericorū correctio p̄tinet cōmittim⁹ in hute sancte obedientie inuigentes eisdē vt q̄libz put ad eū p̄tinet suos suditos correctōne debita ad portādū et habendū tonsurā debitā non negligat coercere. Ne si ipi circa h inuētū fuerint negligētes oporteat nos ipozum delictā corrigere et punire.

De clericis vestib⁹ hūgularis vel p̄tias aut alias eoz statui p̄tias nō vtātur.

Lex cū felicis recordatiōis cle. papa. v. sub certis penis statuerit ne aliqs clericus hūgularis vel p̄tias publice veste

Henrici. rrrij.

vtat nisi rationabilis causa subat hūmōi penas in ipa cōstitutōe clemētina q̄ ē de vita et honestate clericor et incipit. Qm̄ q̄ abiectis. cōtētas auctoritate p̄ntis statuti in oēs et singulos clericos n̄re ciuitatis et diocef. vestes scacatas oīno virides aut oīno glaucas. aut oīo rubeas. aut in lateribus scissas. aut nodatas publice desup sine causa rōnabili portātes monitione vni⁹ mēsis p̄missa vt talib⁹ vestib⁹ de cetero nō vtātur decernim⁹ extendendas. volētes et statuentes vt post hui⁹ mēsis terminū. tales vestibus talib⁹ publice de cetero vtēt. et res penas hūmōi incidāt ipō facto. Expedis enī vt ipos pena illis comites h̄s facimus par. comūnat et coequat.

De clericis inordinati nō admittātur ad tractatus capitulares.

Lex licz canō felicis recordatiōis cle. pape. v. et de era. et qua. or. prefati q̄ incipit. vt h̄. inter cetera statuerit vt nullus in ecclesijs cathedralibus collegiatis vel regularib⁹ vocē in capitulo habeat etiā si hoc sibi ab alijs libere concedat. nisi saltē in subdiaconatus ordīe fuerit cōstitut⁹. nō obstantib⁹ q̄busuis consuetudinibus seu statutis. quia nōnulli clerici in sacris nō existentes. nō obstante prohibitione canonis antedicti. de facto tractatibus capitularib⁹ et si vox eorum de iure nō valeat. cū alijs vocē habentib⁹. p̄tinaciter se ingerūt et imiscēt. Nos volētes pdicti canōis intētionē p̄nti statuto inuari. Statuim⁹ ne aliqs canonicus aut clericus in sacris nō existens capitularibus se imisceat tractatibus quōq; mō nisi ad hoc expresse p̄ suum decanū et capitulū inuiter. p̄ quā tñ inuitationē nō credat se vocē in capitulo habiturū. Intētionis etiā n̄re nō existit qui ad suscipiendū disciplināre correctionē venire ad vocationē sui superioris vel ad signū campanę fm cōsuetudinem sue ecclesie seu monasterij p̄stinā.

F ij.